

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/173/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014482
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122014482.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 16.9.2022 č.k. 2PP/143/2022-51, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8.12.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona tak, že žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, hlásený trvalý pobyt obec C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, zo 16.08.2022 na podmienenečné prepustenie z výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/67/2018 zo 14. februára 2019 podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/67/2018 z 11. apríla 2022 vo výmere 6 (šesť) mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 2T/36/2022 - 93 z 28. apríla 2019 vo výmere 1 (jeden) mesiac, sa zamietá.

Z hodnotenia odsúdeného prvostupňový súd zistil, že odsúdený bol 08.03.2022 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Správanie a vystupovanie počas krátkeho výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov. Nebol pracovne zaradený, disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Počas umiestenia v súčasnom ústave je správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje, v kolektívne odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Chodí riadne ustrojený a dbá o svoj zovňajšok. V osobných veciach si udržiava náležitý poriadok. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasových relácií, čítaním dostupnej literatúry a hraním spoločenských hier. V priestoroch športovej miestnosti hráva stolný tenis a individuálne posilňuje. V prípade priaznivých poveternostných podmienok sa zúčastňuje na vychádzkach. Na základe uvedeného ústav na výkon trestu konštatoval, že svoj voľný čas trávi v rámci svojich možností a záujmov zmysluplne. Od 15. do 21.03.2022 bol pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom FCC Trnava, odkiaľ bol vyradený z dôvodu eskorty. Po návrate z eskorty je od 20.04.2022 pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom Replast. Pracovnú morálku má na požadovanej úrovni, fond pracovnej doby riadne využíva. Podľa potreby a určenia sa zapája do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Počas doterajšieho života pracoval len brigádne, vykonával zväčša stavebné a výkopové práce alebo

pracoval ako pilčík. Pred aktuálnym výkonom trestu bol nezamestnaný. Je slobodný, s partnerkou má dve deti, vyživovaciu povinnosť si nenahlásil, nakoľko v rodných listoch detí nie je uvedený ako otec. Kontakt udržiava formou korešpondencie a telefonovania s partnerkou, ktorá ho informuje o deťoch a ostatných členoch rodiny. V zaobchádzaní sa využíva nedirektívny prístup so zameraním na plnenie povinností, dodržiavanie a rešpektovanie ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. V individuálnej práci je vedený k racionálnemu správaniu, zodpovednosti za následky svojich činov a samostatnosti. Ústav na výkon trestu uviedol, že možno konštatovať, že plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je priaznivá na základe nízkeho rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je v pedagogickej dokumentácii evidované ďalšie trestné stíhanie. Na základe uvedeného riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil ho podmienenčne prepustiť. Do rozhodnutia prvostupňového súdu pribudla 30.08.2022 odsúdenému disciplinárna odmena a to pochvala za plnenie pracovných povinností. Záver hodnotenia ostal nezmenený.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho uznesenia uvádza, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatoval, že vzhľadom na obsah hodnotenia ústavu odsúdený túto podmienku splnil, čo preukázal najmä svojim správaním a vystupovaním, plnením príkazov a nariadení, udržiavaním poriadku, plnením cieľov programu zaobchádzania a s prihliadnutím aj na to, že nemá žiaden disciplinárny trest.

Nebola však splnená tá z materiálnych podmienok, ktorá hovorí o predpoklade, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Súd vychádzal predovšetkým z trestnej minulosti a priestupkovej minulosti odsúdeného. Uviedol nasledovné:

„V roku 2010 bolo trestné stíhanie odsúdeného pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podmienenčne zastavené Okresnom prokuratúrou Spišská Nová Ves, odsúdený sa v skúšobnej dobe osvedčil. Odsúdený mal sklony k páchaniu protiprávnej majetkovej trestnej činnosti, keď bol v roku 2016 pristihnutý hliadkou Policajného zboru pri pokuse o odcudzenie drevnej hmoty z obecného pozemku a v roku 2018 odcudzil bicykel. Dva mesiace pred spáchaním tohto priestupku sa dopustil skutkov, ktoré už boli po právnej stránke kvalifikované ako trestný čin a to pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2019 spáchaný aj formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Nemožno opomenúť, že v roku 2017 odsúdený spáchal dva priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, teda závažnosť protiprávneho konania odsúdeného malo stúpajúcu tendenciu. Na správanie odsúdeného nemalo žiadny vplyv ukládanie blokových pokút za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorých sa dopúšťal opakovane ako chodec bez reflexných prvkov za zníženej viditeľnosti a pribudli aj priestupky proti verejnému poriadku, keď odsúdený na rôznych miestach prehrabával kontajnery a vyhadzoval z nich odpadky a priestupky proti civilnej ochrane obyvateľstva, keď odsúdený najprv porušil zákaz vychádzania a neskôr nerešpektoval pokyny vlády Slovenskej republiky v súvislosti s nedávnou pandémiou. Od páchania ďalšej trestnej činnosti (opäť išlo o prečin neoprávneného užívania cudzieho motorového vozidla) odsúdeného neodradilo ani plynutie skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, čo malo za následok jednak uloženia nepodmieneného trestu odňatia slobody za skutok spáchaný v skúšobnej dobe a taktiež neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadenie výkonu pôvodne podmieneného trestu odňatia slobody. Navyše odsúdený po prevzatí výzvy na nástup do výkonu trestu odňatia slobody na tento nenastúpil a pobyt na slobode si protiprávne predĺžil o štyri mesiace, kým ho nezadržali príslušníci Policajného zboru a nedodali do výkonu trestu odňatia slobody. Za spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia bol tiež právoplatne odsúdený a uložený mu bol ďalší nepodmienený trest odňatia slobody. Počas týchto štyroch mesiacov, ktoré mal byť odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, odcudzil dve bankovky v celkovej nominálnej hodnote 100,- eur z pokladne v predajni po nahnutí sa cez pult a menej ako tri týždne pred svojím zadržaním sa prehrabával v odpadkových košoch. Konanie odsúdeného v tomto období nesvedčí o tom, že by odsúdený pracoval a aj podľa hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody zamestnaný nebol. Tvrdenie odsúdeného v ním podanom návrhu o tom, že po podmienenom prepustení plánuje pokračovať v riadnej práci ako pred nástupom do výkonu trestu súd vyhodnotil ako tendenčné. Z doterajšieho spôsobu života odsúdeného, ktorý sa protiprávnej činnosti (trestnej i priestupkovej) dopúšťal opakovane, neupustil od nej ani počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia a napriek vzdaniu sa opravného prostriedku proti uzneseniu o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a následnom riadnom prevzatí

výzvy na nástup do výkonu trestu odňatia slobody sa nástupu vyhýbal štyri mesiace a dobrovoľne do výkonu trestu odňatia slobody sám nenastúpil, vyplynulo, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že by v prípade podmieneného prepustenia viedol riadny život. Spoločnosť reprezentovaná Okresnou prokuratúrou Spišská Nová Ves, Okresným súdom Levice a príslušnými správnyimi orgánmi (predovšetkým Obvodné oddelenie Policajného zboru Šahy a Obvodné oddelenie Policajného zboru Krompachy) poskytla odsúdenému nejednu šancu preukázať sebe samému i spoločnosti, že je schopný viesť riadny život bez páchania akejkoľvek protiprávnej činnosti. Trestný poriadok medzi práva odsúdeného zaraďuje aj podanie návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia. Právo podať takýto návrh však nepredstavuje nárok odsúdeného na podmienené prepustenie. Je úlohou súdu prejednávajúceho návrh odsúdeného vykonať dokazovanie na verejnom zasadnutí a následne sa podrobne zaoberať splnením alebo nesplnením jednotlivých podmienok upravených v Trestnom zákone a rozhodnúť o návrhu odsúdeného. Samotné rozhodovanie o návrhu odsúdeného nie je o subjektívnych pocitoch samosudcu alebo členov senátu, ale o objektívnych skutočnostiach zistených práve vykonaným dokazovaním. V prípade odsúdeného objektívne skutočnosti vypovedali v jeho neprospech. Pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného bolo prihliadnuté aj na povahu spáchaných trestných činov, tak ako to predpokladá Trestný zákon v § 66 ods. 2.“

Proti uvedenému uzneseniu Okresného súdu Trnava podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave ako nadriadený súd, oprávnený rozhodovať o sťažnosti odsúdeného proti napadnutému uzneseniu Okresného súdu Trnava, preskúmal v zmysle ustanovenia § 192 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je nedôvodná.

Na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné v zmysle § 66 Trestného zákona kumulatívne splnenie dvoch podmienok.

Prvou podmienkou je formálna podmienka spočívajúca v uplynutí zákonom stanovenej doby výkonu trestu.

Druhou podmienkou je splnenie dvoch materiálnych podmienok. Tieto pozostávajú jednak z predpokladu, že odsúdený bude po prepustení viesť riadny život a súčasne, že odsúdený svojim správaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie. Vzhľadom na správu ústavu na výkon trestu dospel prvostupňový súd k správne mu záveru o splnení prvej materiálnej podmienky. Sťažnostný súd si závery prvostupňového súdu osvojuje a to bez ich opakovania.

Rovnako správne prvostupňový súd posúdil, že odsúdený nespĺňal tú podmienku uvedenú, podľa ktorej súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na osobu odsúdeného, na okolnosti, na ktoré poukázal okresný súd z hľadiska charakteru opakovane páchanej trestnej činnosti, z hľadiska časových súvislostí jej páchania, a páchania priestupkov, ani podľa názoru krajského súdu nie je možné prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že nebude páchať proti spoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami. Podmienené prepustenie je na mieste len vtedy, keď všetky okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že pre spoločnosť nie je reálne riziko recidívy odsúdeného, ak bude žiť na slobode.

Odsúdený mal možnosti preukázať že trestná činnosť bola ojedinelé vybočenie z dodržiavania pravidiel stanovených právnych poriadkom. Avšak bol už v minulosti podmienené odsúdený, napriek tomu sa opakovane dopustil trestnej činnosti, a to dokonca v uloženej skúšobnej dobe. Preto je možné konštatovať, že výchovné pôsobenie a pozitívne pôsobenie je možné iba počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody.

Sťažnostný súd podotýka, že odsúdenému boli poskytnuté viaceré šance, a to aj podmieneným zastavením trestného stíhania, aj formou ukladania podmieneného trestu odňatia slobody. Dobré správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody je jednou, nie však jedinou podmienkou podmieneného prepustenia.

Nakoľko sťažnostný súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu prvostupňového rozhodnutia, sťažnosť odsúdeného A. B. ako nedôvodnú v zmysle § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku zamietol. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.